

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 86/17
Luksemburg, 26 lipca 2017 r.

Wyroki w sprawach C-490/16 A.S. / Republika Słowenia
oraz C-646/16 Khadija Jafari i Zainab Jafari

Chorwacja jest odpowiedzialna za rozpatrzenie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, złożonych przez osoby, które masowo przekroczyły granicę tego państwa podczas kryzysu migracyjnego w latach 2015-2016

Należy bowiem uznać, że osoby te przekroczyły granicę zewnętrzną Chorwacji nielegalnie w rozumieniu rozporządzenia Dublin III

W 2016 r. obywatel syryjski oraz członkowie dwóch rodzin afgańskich przekroczyli granicę pomiędzy Chorwacją a Serbią bez odpowiedniej wizej. Organy chorwackie zorganizowały transport tych osób do granicy chorwacko-słoweńskiej, aby pomóc im we wjeździe na terytorium innych państw członkowskich w celu złożenia tam wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Obywatel syryjski złożył następnie taki wniosek w Słowenii, a członkowie rodzin afgańskich w Austrii. Jednakże, zarówno Słowenia jak i Austria stwierdziły, że – ponieważ wnioskodawcy wjechali do Chorwacji nielegalnie – to zgodnie z rozporządzeniem Dublin III¹ za rozpatrzenie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej tych osób odpowiedzialne są organy chorwackie.

Osoby, których dotyczą omawiane sprawy, zaskarżyły odnośne decyzje organów słoweńskich i austriackich do sądu podnosząc, że ich wjazd do Chorwacji nie można uznać za nielegalny i że zgodnie z rozporządzeniem Dublin III za rozpatrzenie ich wniosków odpowiedzialne są, odpowiednio, organy słoweńskie i austriackie.

W tym kontekście Vrhovno sodišče Republike Slovenije (sąd najwyższy, Słowenia) i Verwaltungsgerichtshof Wien (trybunał administracyjny w Wiedniu, Austria) zwróciły się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy wjazd osób, o których mowa w tych sprawach, należy uznać za nielegalny w rozumieniu rozporządzenia Dublin III. Poza tym sąd austriacki zmierza także od ustalenia, czy działania organów chorwackich są równoznaczne z wydaniem wizej przez to państwo członkowskie.

W wydanych dzisiaj wyrokach Trybunał najpierw stwierdził, że w rozumieniu rozporządzenia Dublin III wiza jest „zezwoleniem lub decyzją państwa członkowskiego wymaganym do tranzytu lub wjazdu” na terytorium tego państwa członkowskiego lub kilku państw członkowskich. W konsekwencji, po pierwsze, **pojęcie wizej odsyła do aktu wydanego formalnie przez krajowy organ administracyjny, a nie do zwykłego tolerowania, a po drugie, wizej nie należy mylić z przyjęciem na terytorium państwa członkowskiego, ponieważ wiza jest wymagana właśnie w celu zezwolenia na to przyjęcie.**

W tych okolicznościach Trybunał uznał, że **przyjęcie obywatela państwa trzeciego na terytorium państwa członkowskiego nie może być uznanie za wydanie wizej, nawet jeśli to przyjęcie następuje w związku z wystąpieniem nadzwyczajnych okoliczności charakteryzujących się masowym napływem przesiedleńców do Unii.**

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela kraju trzeciego lub bezpaństwowca (Dz.U. 2013, L 180, s. 31).

Ponadto Trybunał stwierdził, że **przekroczenie granicy z naruszeniem warunków ustanowionych w obowiązujących w danym państwie członkowskim przepisach należy siłą rzeczy uznać za „nielegalne”** w rozumieniu rozporządzenia Dublin III.

W odniesieniu do przewidzianej w kodeksie granicznym Schengen² możliwości zezwolenia przez państwa członkowskie obywatelom państw trzecich, którzy nie spełniają warunków wjazdu, na wjazd na ich terytorium ze względów humanitarnych, Trybunał przypominał, że **takie zezwolenie jest ważne jedynie na terytorium danego państwa członkowskiego, lecz nie na terytorium pozostałych państw członkowskich.**

Ponadto przyznanie, że wjazd obywatela państwa trzeciego, na który państwo członkowskie zezwoliło ze względów humanitarnych, na zasadzie odstępstwa od warunków wjazdu nałożonych co do zasady na takiego obywatela, nie stanowi nielegalnego przekroczenia granicy, oznaczałoby, że to państwo członkowskie nie byłoby odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez tę osobę w innym państwie członkowskim. Tymczasem, **taki wniosek byłby niezgodny z rozporządzeniem Dublin III**, które nakłada na państwo członkowskie, po przekroczeniu granicy którego taka osoba wjechała na terytorium Unii, odpowiedzialność za rozpatrzenie złożonego przez tę osobę wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Tak więc, **państwo członkowskie, które postanowiło zezwolić ze względów humanitarnych na wjazd na jego terytorium obywatelowi państwa trzeciego, który nie posiada wizy, ani też nie jest zwolniony z obowiązku jej posiadania, nie może być zwolnione z takiej odpowiedzialności.**

W tych okolicznościach Trybunał orzekł, że **pojęcie „nielegalnego przekroczenia granicy” obejmuje także sytuację, w której państwo członkowskie przyjmuje na swe terytorium obywateli państw trzecich poprzez odwołanie się do względów humanitarnych i w oparciu o odstępstwo od warunków wjazdu nałożonych co do zasady na obywateli państw trzecich.**

Poza tym, odwołując się do mechanizmów ustanowionych w rozporządzeniu Dublin III, do dyrektywy 2001/55³ i do art. 78 ust. 3 TFUE, Trybunał stwierdził, że okoliczność, iż przekroczenie granicy miało miejsce w sytuacji charakteryzującej się przybyciem nadzwyczajnie dużej liczby obywateli państw trzecich ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej, nie ma rozstrzygającego znaczenia.

Trybunał podkreślił także, że **przejęcie tych obywateli państw trzecich może być ułatwione poprzez skorzystanie przez inne państwa członkowskie, w sposób jednostronny lub uzgodniony z innymi państwami członkowskimi w duchu solidarności, z „klauzuli solidarności”, która pozwala im na zadecydowanie o rozpatrzeniu złożonych w tych państwach wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, nawet jeżeli nie są one odpowiedzialne za to rozpatrzenie na podstawie kryteriów ustanowionych w rozporządzeniu Dublin III.**

Wreszcie Trybunał przypominał, że **przekazanie osoby ubiegającej się o udzielenie ochrony międzynarodowej do odpowiedzialnego państwa członkowskiego nie może zostać przeprowadzone, jeśli, w następstwie przybycia nadzwyczajnie dużej liczby obywateli państw trzecich ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej, istnieje rzeczywiste ryzyko poddania zainteresowanej osoby nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu w przypadku przeprowadzenia tego przekazania.**

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006 z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (JO 2006, L 105, p. 1), zmieniony rozporządzeniem (UE) nr 610/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2013 r. (Dz.U. 2013, L 182, s. 1) (Dz.U. 2013, L 182, s. 1).

³ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212, s. 12).

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst wyroku ([C-490/16](#) oraz [C-646/16](#)) znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106